

Udvikling i ulighed i Danmark

Mia Amalie Holstein, Thomas Due Bostrup og Carl-Christian Heiberg

22-04-2026

- Uligheden i indkomster er steget siden starten af 90'erne.
- Gini-koefficienten er steget under alle statsministre i perioden, uanset partifarve.
- Indkomstfremgangen har været størst i toppen af indkomstfordelingen, men der har været indkomstfremgang for alle indkomstlag.
- Der er til gengæld ikke tegn på, at uligheden i formuer er steget over de seneste årtier.
- Udbredelsen og væksten i pensionsformuer har bidraget betydeligt til at øge formuerne i bunden og midten af formuefordelingen.
- Andelen af personer med negativ nettoformue er faldet siden 2014.

Kontakt

Mia Amalie Holstein

Cheføkonom og underdirektør

mia@cepos.dk

Telefon: 53 55 71 77

CEPOS

Indledning

Danmark er et af verdens mest lige lande. Men mens formueuligheden (ekskl. unoterede aktier) har været faldende, så har indkomstuligheden målt ved Gini-koefficienten været stigende siden 1990'erne.

Stigningen i uligheden skal ses på baggrund den førte politik i 60'erne og 70'erne, som reducerede uligheden til et meget lavt niveau, men også førte til lav beskæftigelse og uholdbare offentlige finanser. Siden har skiftende regeringer forsøgt at rette op på den økonomiske politik, hvilket har medvirket til den stigende ulighed.

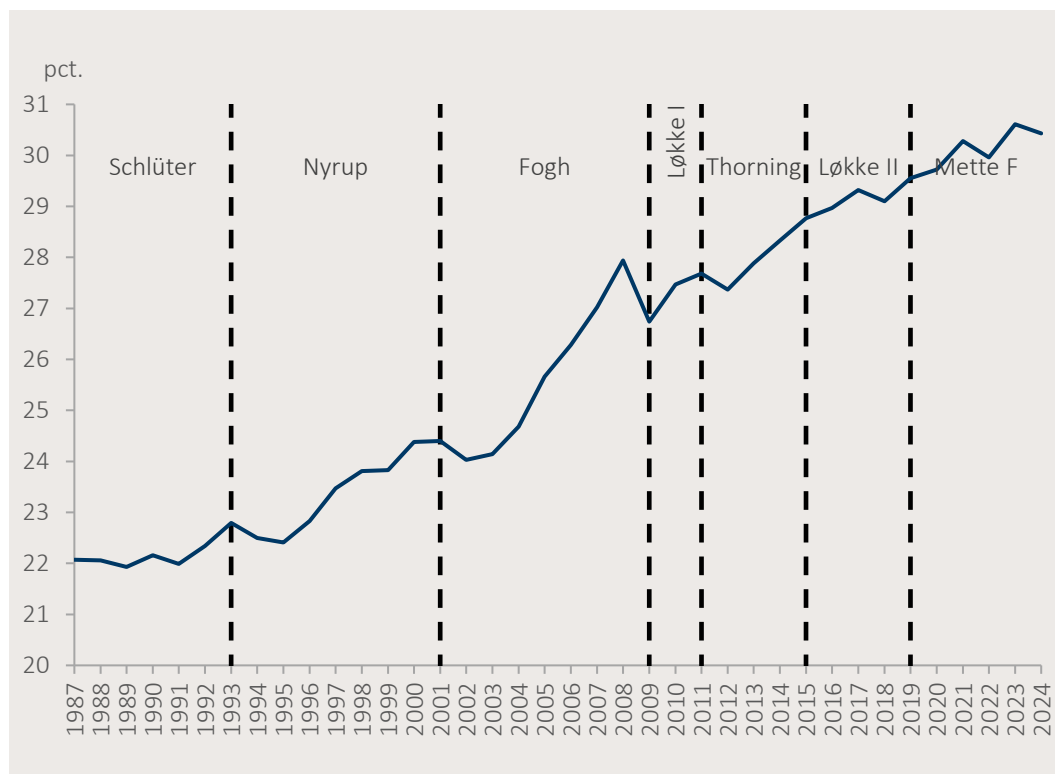
Dette notat giver et overblik over udviklingen i den økonomiske ulighed og sætter gennem en dekomponering af indkomstuligheden særligt fokus på, hvad der har drevet indkomstuligheden op.

Analysen viser, at indkomstuligheden trækkes op af, at udgifterne til overførselsindkomster udgør en stadig mindre del af økonomien. Og det til trods for, at overførselsindkomsterne er vokset realt. Og mens ændringer i skattesystemet bidrager til at reducere uligheden, så trækker højere aktieindkomster og øget lønspredning mod øget ulighed.

Indkomstulighed

Siden 1987 er indkomstuligheden målt ved Gini-koefficienten i Danmark steget med 7,9 pct.-point fra 22,1 pct. til 30,4 pct. i 2024, jf. figur 1. Frem mod starten af 90'erne var der ikke de store bevægelser i Gini-koefficienten. Siden er den økonomiske ulighed vokset i langt de fleste år. Det bemærkes, at indkomstuligheden er steget under samtlige statsministre i perioden: Schlüter, Nyrup, Fogh, Løkke, Thorning og Frederiksen.

Figur 1

Udvikling i indkomstulighed målt ved Gini-koefficienten, 1987-2024

Kilde: Danmarks Statistik og CEPOS

Opgøres den gennemsnitlige årlige stigning for hver statsminister, steg uligheden under Poul Schlüter med 0,12 pct.-point årligt, jf. figur 2. Det er den laveste årlige stigning blandt statsministrene. Opgørelsen dækker dog ikke hele Schlüters regeringsperiode som statsminister. Der er kun konsistente data for Gini-koefficienten tilbage til 1987, så det er beregnet som gennemsnittet for perioden 1987-1993.

Under Helle Thorning-Schmidt (2011-2015) steg uligheden med 0,27 pct.-point årligt, hvilket er på samme niveau som under Anders Fogh Rasmussen (2001-2009), hvor Gini-koefficienten i gennemsnit voksede med 0,29 pct.-point om året. Den højeste årlige stigning i Gini-koefficienten på 0,47 pct.-point fandt sted under Lars Løkke Rasmussens første regeringsperiode, som dog kun dækker over to år, og en stor del af stigningen skyldtes tekniske forhold¹. Under Lars Løkkes anden periode fra 2015-2019 voksede Gini-koefficienten i gennemsnit med 0,2 pct.-point om året (primært drevet af stigningen i 2019), hvilket er på samme niveau som under Nyrup (1993-2001).

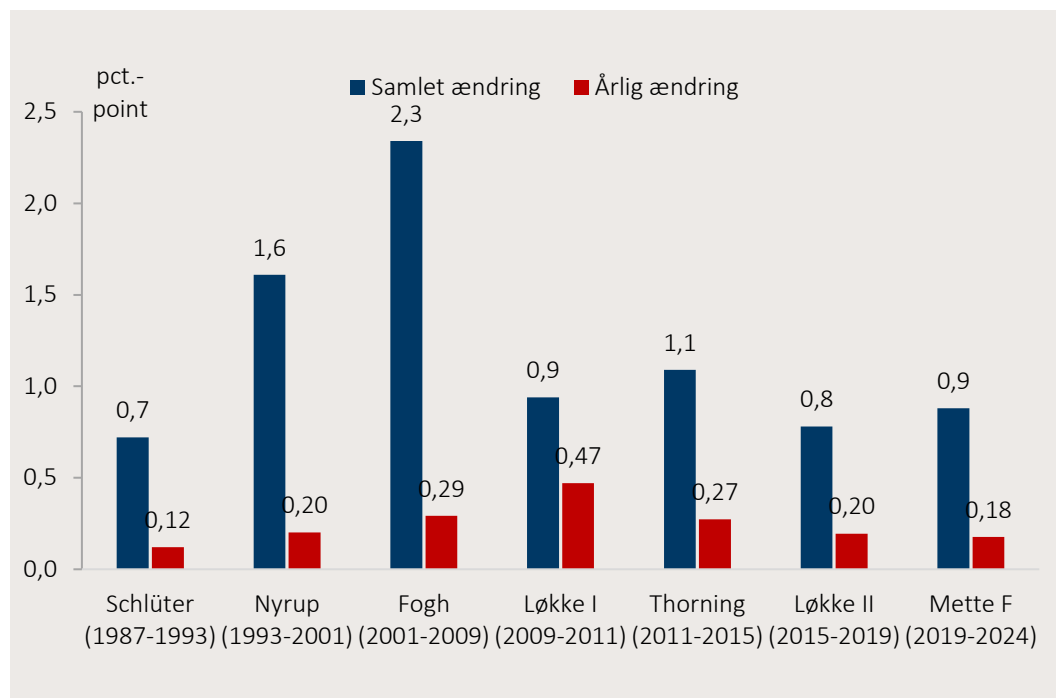
Siden Mette Frederiksen blev statsminister i 2019, er Gini-koefficienten i gennemsnit steget med 0,18 pct.-point årligt. Det er en lidt lavere årlig stigning end flere af de

¹ Indførelsen af loftet over indbetalinger til ratepension på 100.000 kr. i 2010 medførte således en teknisk stigning i Gini-koefficienten på 0,4 pct.-point fra 2009 til 2010 ifølge Økonomiministeriet ([Fordeling og incitamentter 2013](#)).

foregående statsministre, men skal også ses i perspektiv af, at indkomstuligheden i udgangspunktet var højere.

Figur 2

Udvikling i indkomstulighed målt ved Gini-koefficienten, 1987-2024, opdelt på statsministre

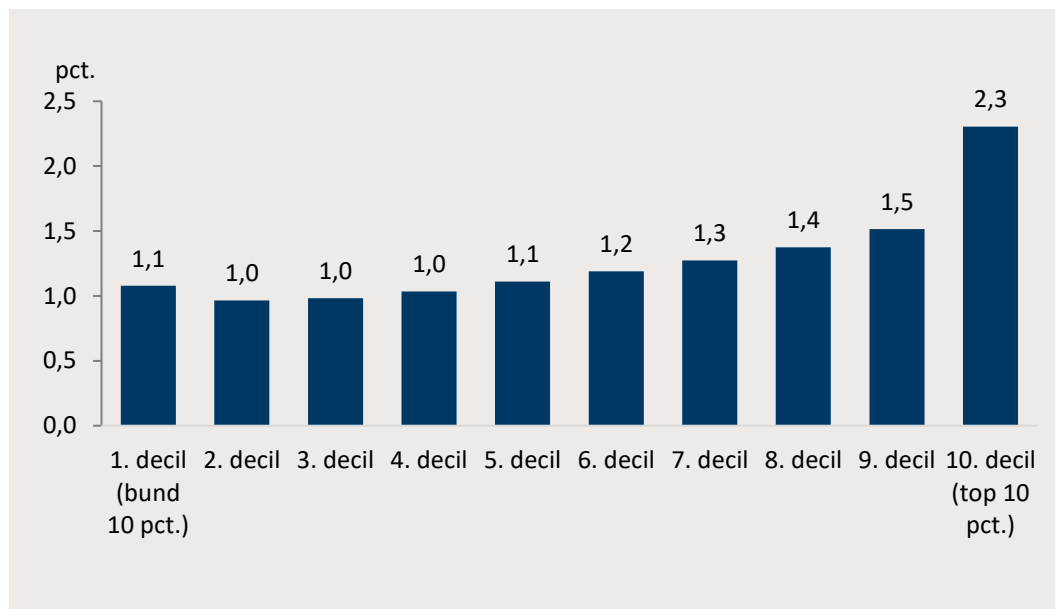
Kilde: Danmarks Statistik samt CEPOS-beregninger

Opgørelsen af indkomstulighed tager udgangspunkt i den ækvivalerede disponible indkomst. Dvs. indkomsten efter skat opgjort på familieniveau og korrigeret for stordriftsfordele.

Årsagen til væksten i indkomstuligheden siden 1987 er, at den gennemsnitlige årlige vækst i ækvivaleret disponibel indkomst for lavindkomstgrupperne har været mindre end for højindkomstgrupper. Fx har den halvdel af befolkningen med de laveste indkomster (1.-5. decil) haft en gennemsnitlig årlig stigning på 1,0-1,1 pct. (real) i perioden 1987-2024, mens gruppen i 8. og 9. decil har haft en lidt større gennemsnitlig stigning på 1,4-1,5 pct. om året. Top 10 pct. har haft en årlig vækst på 2,3 pct. om året, jf. figur 3.

Figur 3

Gennemsnitlig årlig realvækst i ækvivaleret disponibel indkomst fordelt på deciler samt top 1 pct., 1987-2024

Kilde: Danmarks Statistik samt CEPOS-beregninger

Indkomstfremgangen har været størst i toppen af indkomstfordelingen, men der har været indkomstfremgang for alle indkomstlag. Der er altså ikke tale om, at lavindkomstgruppen oplever tilbagegang. Indkomstfremgangen er opgjort realt, dvs. at der er korrigeret for stigninger i forbrugerpriserne.

Ovenstående beregninger er foretaget ved at opgøre den procentvise stigning for indkomstgrupper i et givet år – fx for top 10 pct. Der er typisk stor udskiftning i personkredsen i de enkelte indkomstgrupper hvert år. Følger man alternativt de samme konkrete personer år for år, så er det de personer, der i udgangspunktet havde de laveste indkomster, der har haft den største indkomstfremgang. Personer med de højeste indkomster har derimod haft den laveste indkomstfremgang².

Dekomponering af udviklingen i Gini-koefficienten fordelt på indkomstkompener

Stigningen i Gini-koefficienten på 7,9 pct.-point fra 1994 til 2024 kan opdeles på bidrag fra de forskellige indkomstkompener, herunder lønindkomst, overførselsindkomst, skat mv., jf. tabel 1 og boks 1.

² Læs mere her: <https://cepos.dk/artikler/0224-personer-med-de-laveste-indkomster-har-storst-indkomstfremgang-de-folgende-ar/>

Tabel 1

Indkomstkomponters bidrag til stigningen i Gini-koefficienten, 1994-2024, pct.-point

	Ændring	Størrelseseffekt	Fordelings-effekt
Disponibel indkomst	7,9		
Lønindkomst	2,6	-0,6	3,2
Overskud fra selvstændig virksomhed	-0,1	-0,3	0,3
Overførselsindkomst	5,4	6,3	-1,0
Renteudgifter	-0,6	0,2	-0,8
Aktieindkomst efter aktieskat	2,3	9,7	-7,4
Skat ekskl. aktieskat	-1,2	0,5	-1,7
Øvrigt	-0,5	0,3	-0,8

Kilde: CEPOS-beregninger på Danmarks Statistiks personregistre.

Stigningen i Gini kan bl.a. henføres til et bidrag på 5,4 pct.-point fra overførselsindkomst (før skat), primært pga. en størrelseseffekt på 6,3 pct.-point. En positiv størrelseseffekt på 6,3 pct.-point fra overførsler betyder, at overførselsindkomsterne udgør en mindre andel af den samlede disponible indkomst i 2024 end i 1994. For de fleste overførselsmodtagere og især folkepensionister er overførslerne steget realt³, men samlet set udgør overførslerne en mindre andel af økonomien. Selvom ledigheden er markant lavere i dag, er det stadig en bemærkelsesværdig udvikling i betragtning af, at der i perioden er kommet væsentligt flere folkepensionister.

I modsat retning trækker fordelingseffekten på -1,0 pct.-point, dvs. at hver krone i overførselsindkomst omfordeler relativt mere i 2024 end i 1994 (overførslerne er mere koncentrerede i bunden af indkomstfordelingen i 2024 end i 1994). Det hænger bl.a. sammen med, at der er sket en stigning i antallet af SU-modtagere, som ligger lavt i indkomstfordelingen.

En anden væsentlig forklaring på den stigende ulighed er aktieindkomster (efter skat), som bidrager med 2,3 pct.-point. Størrelseseffekten er på 9,7 pct.-point, hvilket afspejler, at aktieindkomsten er vokset meget (samtidig med at aktieindkomst generelt er ulige fordelt). I modsat retning trækker, at aktieindkomsten samtidig er blevet markant mindre ulige fordelt (målt på disponibel indkomst) per krone siden 1994, hvilket giver en negativ fordelings-effekt på -7,4 pct.-point. Aktieindkomstens bidrag bør fortolkes med

³ Se f.eks. fremgangen for pensionister uden privat pension i denne CEPOS-analyse: <https://cepos.dk/wp-content/uploads/2026/01/Pensionister-er-vinderne-i-velstandsudvikling.pdf?ck=810c9d1ec706121>

forsigtighed, da der er væsentlige databrud i opgørelsen. Først fra 2006 og frem foreligger der data for alle gevinster og tab på aktier.⁴

Samtidig er der et positivt bidrag fra lønindkomsten på 2,6 pct.-point, hvilket skyldes en fordelings effekt på 3,2 point. Dvs. at lønninger er mere ulige fordelt i 2024 ift. 1994.

Omvendt har skatterne (ekskl. aktieindkomsts-katten) bidraget til at reducere Gini med 1,2 pct.-point siden 1994. Godt nok er skatternes andel af den disponible indkomst blevet reduceret (og derved fås en positiv størrelses effekt på 0,5 pct.-point). Men skatterne omfordeler mere pr. krone i 2024 end i 1994, hvilket hænger sammen med, at top 10 pct. (målt på disponibel indkomst) betaler en større andel af skatterne i 2024 end i 1994. Det skal ses i sammenhæng med, at top 10 pct. har haft en større stigning i indkomst, jf. figur 3. Derved fås en negativ fordelings effekt fra skat på 1,7 pct.-point.

Boks 1

Indkomstkomponters bidrag til udviklingen i Gini-koefficienten

Dekomponeringen af udviklingen i Gini-koefficienten sker ud fra bidraget fra de enkelte indkomstkomponters (løn, overførsler, skat mv.). Metoden er også anvendt i *Ulighedsredegørelsen 2020, Finansministeriet (kapitel 2)*, hvortil der henvises for yderligere detaljer.

Dekomponeringen af de enkelte komponenter opdeles på hhv. en størrelses effekt og en fordelings effekt for hver indkomstkompont:

Størrelses effekt: Beregnes som $(C_k - G) * (\text{ændring i } S_k)$,

Fordelings effekt: Beregnes som $(\text{ændring i } C_k) * S_k$

G er Gini-koefficienten

S_k er indkomstkompontens andel af den disponible indkomst

C_k er koncentrationskoefficienten for indkomstkomponten

Koncentrationskoefficienten (C_k) svarer til Gini-koefficienten, blot beregnet for den enkelte indkomstkompont, men hvor personerne er rangordnet efter den disponible indkomst. Dvs. det er et mål for, hvordan de enkelte komponenter er fordelt ud over den samlede indkomstfordeling. Hvis $C_k = 0$ er

⁴ Danmarks Statistik har en liste med ændringer i forskellige år her: <https://www.dst.dk/da/TilSalg/data-til-forskning/generelt-om-data/dokumentation-af-data/hoekvalitetsvariable/personindkomster/aktieindk>

indkomstkompenten helt lige fordelt, og hvis $C_k=1$ har den rigeste person (målt på disponibel indkomst) al indkomst af denne indkomsttype.

Fortolkning

Størrelseseffekt: For at størrelseseffekten skal være stor, skal der både være stor forskel mellem koncentrationsindekset og Gini samtidig med, at der skal være en stor ændring i komponentens andel af den disponible indkomst (S_k). Hvis komponenten er fordelt på samme måde som Gini, vil størrelseseffekten altså være 0, uanset ændringen i S_k .

Fordelingseffekt: Effekten afhænger både af størrelsen af ændringen i koncentrationsindekset og hvor meget indkomstkompenten fylder i den disponible indkomst.

Denne dekomponering har den fordel (ift. andre metoder), at den sammenligner fordelingen af de enkelte indkomstkompenter med den samlede Gini (og ikke med en helt lige indkomstfordeling). Det betyder, at hvis man forhøjer en skat, som er omtrent fordelingsneutral (fx arbejdsmarkedsbidraget), så vil det også slå ud som værende fordelingsneutralt i denne dekomponering. Andre dekomponeringsmetoder sammenligner fordelingen af de enkelte indkomstkompenter med en helt flad fordeling. I denne type dekomponering vil en forhøjelse af en fordelingsneutral skat slå ud som værende årsag til øget ulighed, fordi den er mere ulige fordelt end en helt lige indkomstfordeling.

Anm.: Niveau for S_k i fordelingseffekten er beregnet som gennemsnittet for 1994 og 2024. Det tilsvarende gælder for (C_k-G) for størrelseseffekten.

Alternativt ulighedsmål: P90/10

Gini-koefficienten er det mest udbredte mål til at opgøre indkomstuligheden, men det kan være relevant at supplere med andre ulighedsmål. Gini-koefficienten er bl.a. følsom over for personer med ekstreme indkomster. Danmarks Statistik fremhæver, at P90/10 er et ulighedsmål, der "er en bedre indikator for indkomstforskellen mellem lidt bredere samfundslag"⁵, da den ikke påvirkes af enkeltpersoner med ekstreme indkomster. P90/10 beregnes som den øverste decilgrænse divideret med den nederste decilgrænse.⁶

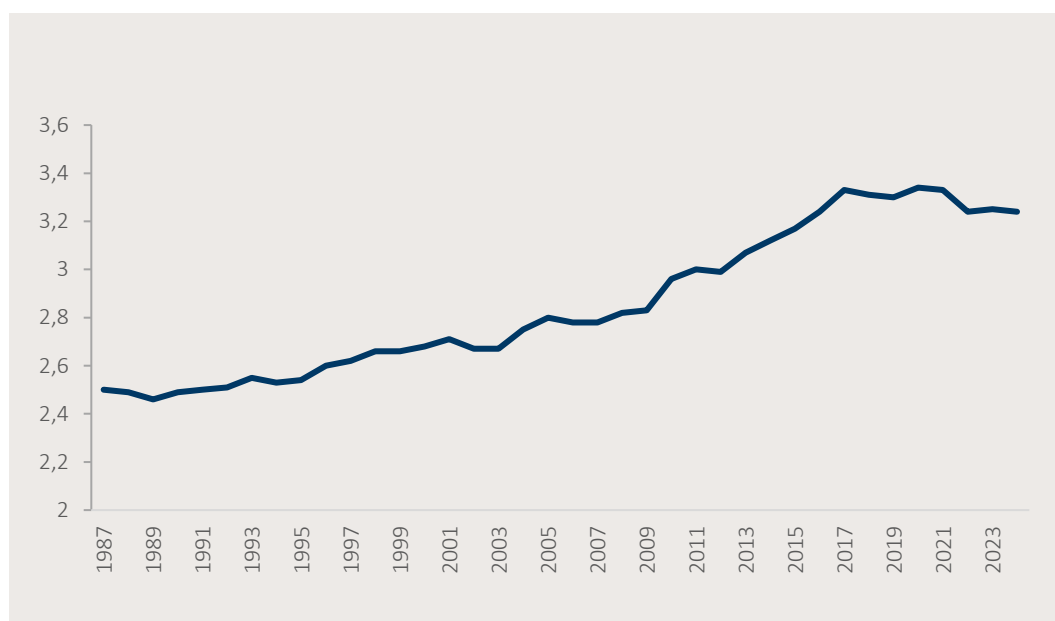
⁵ <https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/arbejde-og-indkomst/indkomst-og-loen/indkomstfordeling>

⁶ Svarende til den 90. percentil og den 10. percentil, hvoraf navnet P90/10 kommer fra.

Udviklingen i P90/10 viser også en stigning i indkomstuligheden fra starten af 90'erne frem til 2017. Siden 2017 er udviklingen dog anderledes end for Gini-koefficienten. P90/10 er således faldet fra 3,3 i 2017 til 3,2 i 2024, jf. figur 4.

Figur 4

Udvikling i indkomstulighed målt ved P90/10, 1987-2024

Kilde: Danmarks Statistik

Formueulighed

Mens der over de seneste årtier har været en stigende tendens i indkomstuligheden, er det samme ikke tilfældet, når man ser på uligheden i formuer. Tværtimod har der i flere år været fald i formueuligheden – dog opgjort ekskl. noterede aktier pga. manglende data.

Opgørelsen af formueulighed er præget af databrud. Der er således kun data for fordelingen af noterede aktier og gæld til det offentlige fra 2020 og frem, og der er kun data for pensionsformuer tilbage til 2014.

Siden 2014 er formueuligheden målt ved Gini-koefficienten faldet fra 75,9 pct. til 69,5 pct. i 2024, jf. figur 5. Det skyldes bl.a. voksende pensionsformuer, der har bidraget betydeligt til at øge formuerne i bunden og midten af formuefordelingen.

De noterede aktier bidrager til et niveauskift fra 2020 og frem. Formueuligheden er højere, når noterede aktier inkluderes, da de i høj grad er koncentrerede i toppen af formuefordelingen. Dertil bidrager de med en lidt anderledes udvikling, så der især i 2021

skete en stigning i formueuligheden, som ikke blev opfanget med den gamle formuedefinition. Fra 2021 til 2024 er formueuligheden dog uændret.

Det overordnede billede er, at formueuligheden målt ved Gini-koefficienten er blevet reduceret siden 2014.

Figur 5

Formueulighed målt ved Gini-koefficienten, 2014-2024

Kilde: CEPOS-beregninger på Danmarks Statistiks personregistre

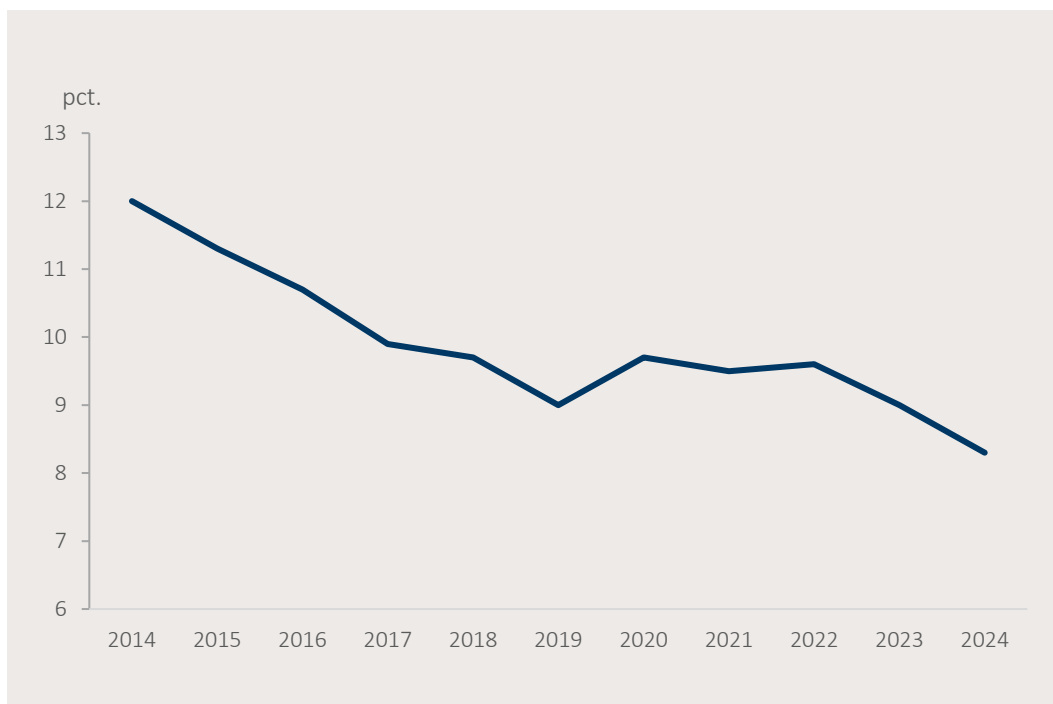
Der er som nævnt ikke data for pensionsformuer før 2014. De økonomiske vismænd har tidligere beregnet⁷, at når man ser på nettoformuen ekskl. pensionsformuer, ændrede formueuligheden sig ikke væsentligt i perioden 1990 til 2014. Samtidig vurderede vismændene, at hvis der havde været data for pensionsformuer, ville det formentlig have trukket i retning af at reducere formueuligheden fra 1990 til 2014.

Negativ nettoformue

Et andet element, der kan bidrage til at forklare den faldende formueulighed, er, at andelen af personer med negativ nettoformue er blevet reduceret. Andelen er således faldet fra 12 pct. i 2014 til godt 8 pct. i 2024, jf. figur 6.

⁷ Dansk Økonomi, efterår 2016, kapitel V.4 <https://dors.dk/files/media/rapporter/2016/E16/e16.pdf>

Figur 6

Andel med negativ nettoformue, 2014-2024

Kilde: Danmarks Statistik

Alternativt ulighedsmål: Top 10 pct.'s formueandel

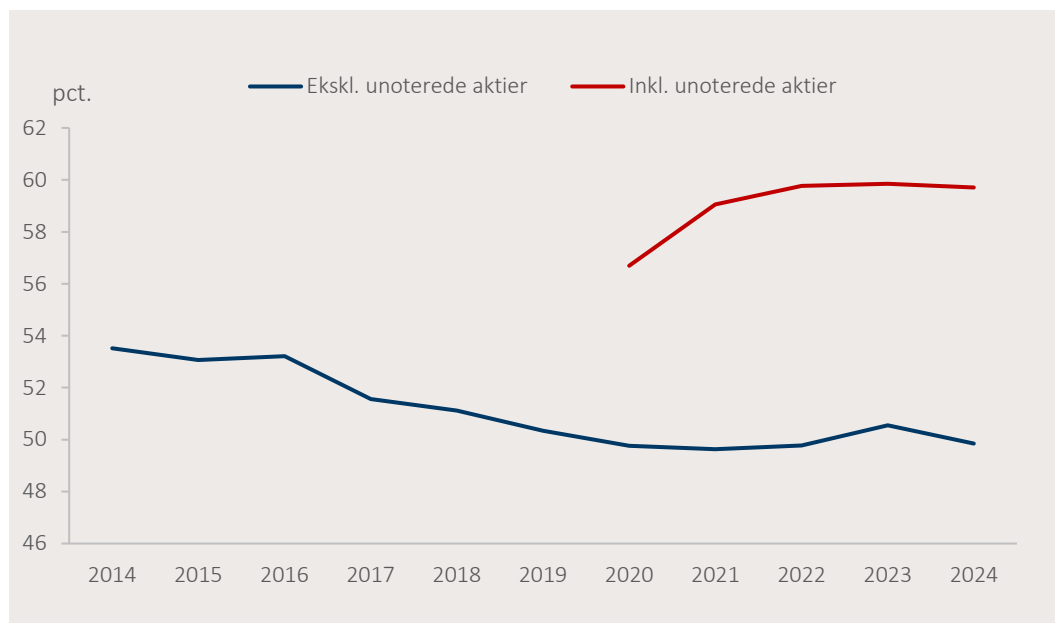
Gini-koefficienten er generelt det mest udbredte mål til at opgøre ulighed, men den har fortolkningsmæssige begrænsninger, når der indgår negative værdier. Dette er i højere grad et problem ved opgørelse af ulighed i formuer end i indkomster, da der er flere personer, der har negativ nettoformue end negativ indkomst.

Det kan derfor være særligt relevant at supplere opgørelsen af formueulighed ud fra Gini-koefficienten med andre ulighedsmål.⁸ Ser man på top 10 pct.'s andel af den samlede nettoformue, fås et tilsvarende billede som for Gini-koefficienten. Fra 2014 til 2024 er top 10 pct.'s andel af den samlede nettoformue ekskl. unoterede aktier faldet fra 53,5 pct. til 49,8 pct., jf. figur 7. Det betyder samtidig, at bund 90 pct.'s andel er steget fra 46,5 pct. til 50,2 pct. i perioden. Når man inkluderer unoterede aktier, ses der igen en stigning siden 2020, især pga. en stigning i top 10 pct.'s andel fra 2020 til 2021.

Samlet set er der ikke tegn på, at formueuligheden skulle være steget siden 2014.

⁸ P90/10, der blev anvendt som alternativt ulighedsmål for indkomstilighed, er ikke velegnet til at vurdere uligheden i formuer, da den nederste decilgrænse ofte er tæt på 0.

Figur 7

Top 10 pct.'s andel af den samlede nettoformue, 2014-2024

Kilde: CEPOS-beregninger på Danmarks Statistiks personregistre

Om opgørelsen af formueulighed

Formuen er opgjort som den samlede nettoformue ud fra Danmarks Statistiks personregistre. Dvs. værdien af bolig, pension (fratrasket 40 pct. skat), bil, aktier (herunder unoterede aktier), obligationer, indestående på bankkonti mv. fratrukket gæld.

Der er kun medtaget personer, der er fyldt 18 år. Formuen er opgjort på personniveau og er ikke ligeligt fordelt mellem ægtefæller. Opgørelsen af formueulighed adskiller sig dermed fra opgørelsen af indkomstulighed, hvor den benyttede indkomst er ækvivaleret på familieniveau.

Danmarks Statistik har diskretoneret registerdata for formuer, så personer med meget store formuer ikke indgår med deres fulde formue. I 2024 er der således et loft på 2,1 mia. kr. Der er 67 personer, der som følge af loftet har fået reduceret deres angivne formue med tilsammen 235 mia. kr. CEPOS har forsøgt at korrigere for dette ved at forhøje de 67 personers nettoformue. Da CEPOS ikke kender fordelingen blandt de 67 personer, er de 235 mia. kr. fordelt fladt ud, svarende til 3,5 mia. kr. per person.

Boks 2

Perspektiverende overvejelser omkring formuefordelingen

Muligheden for at optage gæld og opbygge formue er grundlæggende udtryk for et velfungerende finansielt system, hvor man har mulighed for at flytte sit forbrug over tid. Fx optager mange studerende lån, fordi deres indkomst senere i livet bliver meget højere end under studietiden. Tilsvarende sparer langt de fleste op til pension og flytter derigennem forbrugsmuligheder til pensionisttilværelsen. Flytningen af forbruget giver store velfærdsgevinster, fordi man alternativt ville have et meget lavt forbrug som studerende og som pensionist. Det betyder også, at der er en helt naturlig ulighed i formuerne som følge af aldersforskelle.

Tilsvarende kan forskelle i forbrugs- og opsparingstilbøjelighed påvirke formueopbygningen. To personer på samme alder og med samme indkomst vil have forskellige formuer, hvis den ene sparer fx 25 pct. af sin indkomst op, mens den anden forbruger hele indkomsten. Denne formueulighed er ikke udtryk for en reel ulighed. De to personer har haft de samme muligheder og har helt frivilligt valgt at forbruge indkomsten på forskellige tidspunkter.

Desuden kan der særligt for pensionsopsparing være modregning i fx folkepension, ældrecheck og boligydelse som følge af udbetalinger fra pensionsformuen. Det bidrager til at mindske formueuligheden, hvis man måler efter, hvor store forbrugsmuligheder formuen giver anledning til.

Derudover indgår humankapital ikke i formueopgørelsen pga. manglende data. Humankapital opbygges bl.a. gennem uddannelse og læring på arbejdspladsen. Lønningerne er afkastet af humankapitalen, dvs. jo tættere man kommer på pensionsalderen, jo mindre vil humankapitalen være. Dermed er aldersprofilen omvendt af profilen for den opgjorte formue (som stiger frem til pensionsalderen). Dvs. hvis man kunne indregne humankapital i formuerne, ville det bidrage til at udjævne formueuligheden på tværs af alder.